

Metodika poučevanja oseb z motnjami v duševnem razvoju

Učenje je kot jadranje proti toku: čoln mora iti naprej, sicer ga bo odneslo navzdol.
kitajski pregovor

Za poučevanje oseb z motnjami v duševnem razvoju so predlagane naslednje učne strategije:

1. Snov razdelimo na manjše dele, ki jih poučujemo po korakih. Gradivo realiziramo korak za korakom. Ko učenec del snovi osvoji, preidemo na naslednji del učenja. S tem preprečimo preobremenitev študentov. To je progresiven in postopen pristop k učenju in je značilen za številne modele učenja. Edina razlika je število in velikost zaporednih korakov. Poučevanje digitalnih veščin je enostavno organizirati in izvajati v majhnih delih. Pregledovanje in pošiljanje sporočil je na primer en del, ki ga ponavljamo, dokler učenec tega ne osvoji, nato pa preidemo na naslednji del, ki smo ga načrtovali.
2. Spreminjanje pristopa k poučevanju. Dolga besedna navodila in abstraktna predavanja so za večino ljudi neučinkovite metode poučevanja. Večina ljudi se uči kinestetično. To pomeni, da se najbolje učijo tako, da dejansko opravijo nalogo. To je v nasprotju z mišljenjem, da se izvaja abstraktno. Praktični pristop je še posebej koristen za osebe z motnjami v duševnem razvoju. To strategijo je enostavno izvajati tudi pri učenju digitalnih veščin, saj jih je mogoče osvojiti le s praktično uporabo digitalnih naprav. Pri tem moramo upoštevati, da je vrstni red učenja posameznih vsebin takšen, da morajo učenci pri realizaciji naslednjega dela najprej osvojiti prejšnjega. Ne morete na primer pošiljati sporočil, če ne znate vklopiti pametnega telefona. Zato je treba ustrezno pozornost posvetiti načrtovanju vrstnega reda poučevanja delov snovi in z učenci potrpežljivo delati, dokler načrtovanega poglavja popolnoma ne osvojijo.

3. Ljudje z motnjami v duševnem razvoju se najbolje znajdejo v učnih okoljih, kjer se uporabljajo vizualni pripomočki. To lahko vključuje video, slike in grafikone. Ta vizualna orodja so uporabna tudi pri tem, da učencem pomagajo razumeti, kakšno vedenje se od njih pričakuje. Na primer, uporaba grafikonov za prikaz napredka učencev je zelo učinkovita. Grafe lahko uporabite tudi kot sredstvo za zagotavljanje pozitivne okrepitve za ustrezno vedenje pri nalogi.
4. Zagotavljanje neposrednih in takojšnjih povratnih informacij. Ljudje z motnjami v duševnem razvoju potrebujejo takojšnje povratne informacije. To jim omogoča, da vzpostavijo povezavo med svojim vedenjem in učiteljevim odzivom. Zamuda pri zagotavljanju povratnih informacij otežuje vzpostavitev povezave med vzrokom in posledico, tako da je učenje neučinkovito.

Ne glede na to, da je proces poučevanja oseb z motnjami v duševnem razvoju kompleksen, imajo te osebe lahko lastnosti, ki lahko pomagajo pri poučevanju, kot so:

- Osebe z motnjami v duševnem razvoju uživajo v igri in se učijo skozi igro. Zato poskusite čim več uporabljati metodo učenja skozi igro. Poleg tega je lahko glasba pomemben del učenja in razvoja za vsakega učenca, za tiste z motnjami v duševnem razvoju pa je lahko še posebej močan motivator.
- Lahko so radovedne in kažejo veliko zanimanje za dejavnosti, ki vključujejo igro.
- Lahko imajo dobro razvito fino in grobo motoriko, kar olajša uporabo digitalnih naprav, predvsem pametnih telefonov, ki jih najpogosteje uporabljajo osebe z motnjami v duševnem razvoju.

Poučevanje oseb z motnjami v duševnem razvoju zahteva prilagoditve komunikacijskega stila:

- Pritegnite pozornost učencev pred komunikacijo. Ko dajete navodila ali se pogovarjate s študenti, se prepričajte, da imate njihovo popolno pozornost, preden začnete. To lahko storite na glas ali s kretnjo.

- Bodite jasni in natančni. Lahko je koristno dati jasna in natančna navodila o nalogi ali pričakovanem vedenju in o tem, kako dolgo morajo delati.
- Uporabite vizualna navodila. Nekaterim študentom lahko pomagajo vizualna navodila o nalogi ali vedenju. Uporabite lahko tudi vizualno postavitev, plakat ali video, da orišete ali modelirate nalogo.
- Nekaterim učencem je morda lažje, če znajo uporabljati kretnje. Nekateri bodo morda morali pokazati pravilen odgovor, namesto da bi ga povedali.
- Dajte kratka navodila neposredno pred vsako aktivnostjo. Koristno je lahko, če študente spomnite, na kaj želite, da se osredotočijo pri tej dejavnosti.
- Spodbujajte in popravljajte. Razmislite o pozitivnih povratnih informacijah in popravkih.

Digitalne veščine je treba obvladati, da bo njihova uporaba rutinska. Zato je treba študentom ponuditi veliko priložnosti za prakso:

- Učenci bodo morda morali večkrat vaditi nalogo ali vedenje. Veliko časa za vadbo v različnih okoljih in z različnimi materiali lahko učencem pomaga, da se naučijo uporabljati to veščino v drugih situacijah.
- Ponudite manj nalog z več priložnostmi za prakso. Ponuditi manj nalog z več časa za vajo in reševanje je morda bolj koristno kot ponuditi več nalog z malo priložnostmi za vajo.
- Dajte študentom veliko priložnosti za skupno delo. Večino digitalnih veščin, ki jih ljudje uporabljajo, so pridobili z neformalnim učenjem od ljudi, ki so to veščino obvladali in niso učitelji.

Slika 11 Tipno učenje

Poleg naštetega je potrebno upoštevati pravilo, da smo si vsi različni in pristop prilagoditi vsakemu učencu. Če je le mogoče, je najbolj učinkovito digitalne veščine poučevati individualno. Če smo sočutni in razumemo težave, ki jih ima naš učenec, bomo v izobraževalnem procesu uspešnejši. Za vsako osebo je potrebno pripraviti individualni učni načrt in med izvajanjem vnesti potrebne spremembe, saj je učni proces dinamičen.

